

Pahrdrukatchana affleegta.

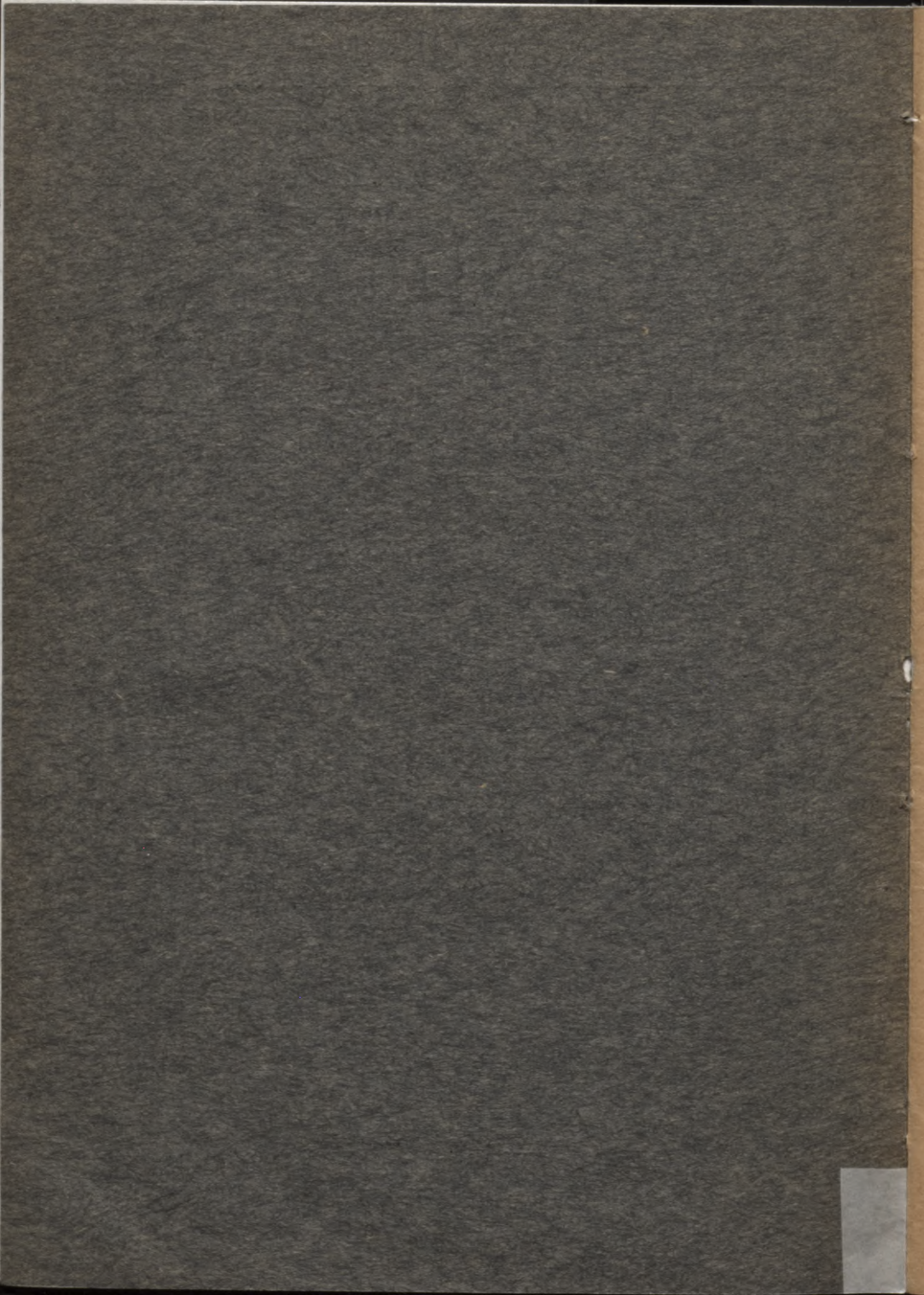
Mubhu sentshu
wahrdošana
un
burwibas

Chegids, 1910.

Gawahzis un apgahdajis
Swalgichan Andichs.

6796
2/11

8
433
✓

Wahrdenfaischana aifleegeta.

Freiigzinn Andz

Muhfu fentschu

wahrdofchana

un

burwibas

Chrglids, 1910.

Sawahjis un apgahdajis Swaigschu Andschs.

0308091964

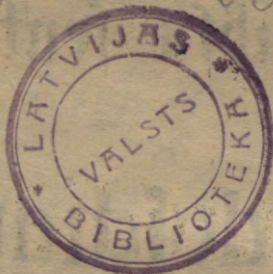
Part 63

L. V. B.	
Nr.	In. 105-109

2

pārē. 19. III 2003.
70.

28

„Rīgas Avīšes” drukātava, Rīga, Suworova ceļā Nr. 6.

Dabwina sawai maštei

fà mišlestibas un pateizibas šhmi

Audšhs.

1888

1888

1888

1888

1888

Preefschwahrds.

Wihlo lasitaj un laipnā lasitaja!

Das nesina pagahni,
Das nesaprot tagadni.

Guhk, ar katru deenu mirst wezi laudis un lihds ar wineem top apraktas fentschu gara mantas; tadehl tās glahbjamas, lai ne-eetu pasufchanā.

Kautkurai fentschu gara mantai ir leels fwars un nosihme muhsu tautas fenatnes ispehtischanā, jo tur preefsch tam ir daudj deriga materiala. Schai noluhkā laischu scho muhsu fentschu gara mantu krah-jumiau klajā. Zeru, ka fenatnes pehtneekem winsch sneegs weenu otu derigu graudu, bet weenfahrscham lasitajam noderēs par jautru laika kawekli un lihds ar to dos sinamā mehrā eeflatu muhsu tautas gara un dwehfeles dsihwē tahlos pagahjuschos laikos.

Sawahzejs, lidewejs.

Seelbeenās, 1910. gadā.

Österreichische

Österreichische

Das ist ein Buch, das die Geschichte Österreichs erzählt. Es beginnt mit den ersten Siedlern im 8. Jahrhundert und führt bis zur Gegenwart. Die Geschichte ist in drei Teile unterteilt: die Zeit der Herrschaft der Babenberger, die Zeit der Habsburger und die Zeit der Erbkaiser. In jedem Teil sind die wichtigsten Ereignisse und Herrscher beschrieben. Das Buch ist für alle, die sich für die Geschichte Österreichs interessieren, geeignet.

Verlag: Wien

1912

S a f u r s :

- Nr. 1. Wahrdoſchanas gaita.
- " 2. Kad jauna ſeewina pehz pirmajeem „natis notikumeem“ faſlimſt.
- " 3. Kad ſeeweete pehz „natis notikumeem“ faſlimuſe.
- " 4. Kad paweza ſeewa aiſ „natis notikumeem“ faſlimuſe.
- " 5. Lai neaugliga ſeewa bſembetu behrnus.
- " 6. Seeweetei bſembefchanas brihdi.
- " 7. „Mahte3 wainai“.
- " 8. Noſkaufam behrnam.
- " 9. Pret nobihli.
- " 10. Nuſu ſwintſteſchanai.
- " 11. Kad zilweks „pahrrahwees“.
- " 12. Welmenſehrdbai.
- " 13. Kad paſſahwigi ſhagi raun.
- " 14. Meega murgotajam.
- " 15. Kad traks funs eefobis.
- " 16. Trakam zilwekam.
- " 17. I. Dſcherkſtes wahrdi.
- " 18. II. Dſcherkſtes wahrdi.
- " 19. Kad meefis azi grauſch.
- " 20. Meitu wahrdi.
- " 21. „Mahtes“ kaitei.
- " 22. Kad zilweks ilgi ſirgſt.
- " 23. Sobu ſahpem.
- " 24. Gurnu ſahpem.
- " 25. Galwas ſahpem.
- " 26. Kruhſchu ſahpem.
- " 27. Behdera ſahpem.
- " 28. Pret pluſas buhreneem.
- " 29. I. Roſes wahrdi.
- " 30. II. Roſes wahrdi.
- " 31. Pret aſins tezeſchanu.
- " 32. Gauſumam.
- " 33. Kaulu ſahpem.

- Nr. 34. Spehji šajlimušam žilwekam.
- " 35. Daščam nešnamam wainam.
- " 36. Wezam pašlimam.
- " 37. Kad tšuhšta waj obse eedsehtufe.
- " 38. Kad tšuhšta lopam eedsehtufe.
- " 39. Tšuhštas šajaldefčanai.
- " 40. Wehja lodes ligai.
- " 41. Rà war meita puisti peewilft.
- " 42. Bišweku wainai.
- " 43. Leefas wahrbi.
- " 44. Sirgu wahrbi.
- " 45. Rà war kahdu žilweku peewilft.
- " 46. Kad wihram seewa aisbehguse.
- " 47. Kad kahds nepateesi pee teefas.
- " 48. Peena wahrbi — kuhti skaitami.
- " 49. Bišku apturesčanai.
- " 50. Rà sagli pee šahdšibas aptur.
- " 51. Sagla atlaiščanai.
- " 52. Noškauštam lopam.
- " 53. Uguns wahrbi u. t. t.
- " 54. Ugunsgreškam.
- " 55. Bai dšehrajs wairs neščuhpotu.
- " 56. Birs wahrbi.
- " 57. Kad prufalus grib iškaušt.
- " 58. Kad šajt ploštus feet.
- " 59. Ploštineekem us plošta.
- " 60. Saiwneeka wahrbi.
- " 61. Rà šarà newar noščaut.
- " 62. Kad grib otru nabadžigu darit.
- " 63. Kad otram grib šaunu darit.
- " 64. Bai otram druwa neaug.
- " 65. Gurbenu darit.

1. Wahrdoſchanas gaita.

Pehz wezu lauschu teiksmem.

Uš wahrdotaju ejot wjadſigs iſwairitees ar ziteem zilwekeem ſaſtaptēes un ja attrahpas ſatiktēes, tad neteikt neweenam no kureenes nahbdams un kury eedams.

Wahrdotajam newajag til ſtipri wahrdot, ka to iſdſiſt, jo ja ziti dſird, tad ſchint reiſē no wahrdoſchanas neatteekas. Kad wahrdo, tad wjadſigs ar wiſu ſirdi un dwehſeli tizet un zeret, ka tā iſdoſees ka wehlaſ.

Wahrdojamos wahrbus newajaga ziteem atſtahſtit; ja toš ziteem atſtahſta, tad wini paſcham wairš neder, un wahrdojamos wahrbus newajaga ari neleetigi wolti walfat, bet wajaga ſtipri ſlehpt un glabat.

Usrakstijis **Swaigſchpu Andſchs.**

2. Kad jauna ſeewina pehz pirmajeem „nahts notikumeem“ ſaſirgft.

Soda mahte, Soda tehws eebrauza ſwehtā weetā leeleem rateem, melneem ſirgeem; ſateek zela juhtis — nahſ no juhraš trihš palihgi trejdewinām bultam. Tur temi ſaſchans, tur tu iſnihkfi, iſkuhpeſi ka wezš puhpebis, ka wezš mehneſis. Deewš Tehws, Deewš Dehls, Deewš ſwehtais Gars. Amen.

Atſtahſtija **K. Kaſlauskis,**
Lihwanā, Dwinkas aprinkī.

3. Kad ſeeweete pehz „nahts notikumeem“ ſaſlimuſe.

Almens ruhza, juhra krahza, —
Behrninſch tapa ſamaitats.
Engelš ahra,
Laſdas, leepas, ofola lapas brauzidams,
Swehtā Wahre ſahleš laſa
Sobentina galinā;
Behrninimihlāis, nebiſhteš!

Atſtahſtija **P. Auſinſch,**
Goſtinā, Dwinkas aprinkī.

4. Kad pavezā šēwa aij „naktis notiku-
meem“ šašlimufe.

Melnā tšuhška purvā brida

Bara šegli mugurā.

Bihštees pate, Joda-mahte,

Ro šaweem beedēkeem!

Ēšch ta wahrba Deewa ta Tehwa, Deewa ta Dehla
un Deewa ta šwehtā Gara. Amen.

Peeshime: Šhee wahrbi trihs reisās jastaita.

Usrakstija **A. Silinšch**,
Weetalwas-Odseeneeschos.

5. Lai neaugliga šēwa dšemdētu behrnus.

Šchaujees dšemte, kà melnā obše, pa kaju galeem!
Plehteēs, dšemte, kà šaku mahtei plehščas! Šchaujees,
dšemte, kà melnā obše, pa kaju galeem! Plehteēs, dšemte,
kà šaku mahtei plehščas dšemte. Šchaujees, dšemte, eeshid
tās kuhdas, lai auglis dšihws ronās eeshch tewis!

No **E.**, Rīgā.

6. Seeweetei dšemdeschanas brihdi, lai
wina neko daudj nešlimotu.

Zeta-wihrs, zeta-wihrs,

Zeleeš augšcham, sehdi uš wahgeem,

Nem groščus rokā,

Brauz uš mahjam!

Steidsateēs, steidsateēs wahrtus mehrt, —

Nu brauz muhšu leelikungi,

Nā zirwis pa Daugawu.

Peeshime: Ro klastefošcheem šchis pantinšch jaiš-
dšeed waj janofkaita.

No **A. Seminska**, Witebskā.

7. „Mahtes wainai“.

Muhſu Tehws debefis — Jēsus nahza no Galilejas un nefa trihs „mahtes“ rokā: ta weena stahw, ta otra peld, ta treschā dseedina. Jēsus ſazija: Neeſi tu tiſ leela, neiſzelees un neeji uſ augſchu, ej uſ ſemi un eſi meeriga un mihliga un ſemiga, ej un paleez pate ſawā weetā, kur temi ſwehtais Deews ir eestahdijis. Muhſu Tehws debefis u. t. t.

Usrakstija **J. Jansons**, Rīgā.

8. Noſkauſtam behrnam.

No aſas wajagot atneſt uhdēni un tuhlin, kamehr wehl uhdens kuſt, behrna gihmiti beſ pahtraukuma trihs reiſes maſgat un tad diwaſchu puht behrnam wirſū un noſkaitit „Tehwreiſi“ u. t. t. un ari reiſ kruſtu pahrmest.

Is **J. Behrsina** papireem,
Jaun-Jelgawā.

9. Pret nobihli (iſbailem).

Behgat juhs, baigi gari, jo wadonis Jēsus nahk pee manis eekschā ta Wiſuſpehzigā wahrdā: Deewa ta Tehwa † Deewa ta Dehla † Deewa ta ſwehta Gara † Amen.

Schee wahrdi trihs reiſes janokaita.

Atstahstija **E. Blau**, Jumurdā.

10. Uuſu ſwinkſteſchanaai.

Za auſis ſwinkſt, tad tuhlin tani paſchā azumirkli 3 reiſes jaſkaita ſekofschā dſeesmina:

Spindſele ſit auſi,
Mani ſauz Welās;
Ej pate Welās,
Man baſas kaſjinaſ,
Kreijā labā, labā kreijā.

Atstahstija mana mahte
Katrina Swaigſne, Ehrgloſ.

11. Kad zilvēks „pahrrahwees.“

Muhšu Dungs Jēsus Kristus! Lai issuhd tās šahpes no šchi zilvēka meesam! Lai isuhst tās šahpes no šchi zilvēka meesam! Lai iset tās šahpes no šchi zilvēka meesam kā migla wafaras rihtā, kā rihta rafa fīltā deeninā, kā ehna faules šposchumā! Amen †.

Is **A. Siliņa** papireem, Weetalwas-Odseenā.

12. Melmenfehrdšiba.

Tihra, tihra Petera meesa, tihra, tihra Petera dwehsele; netihra deena, netihrs brihdis, kad Deewa engeli šcho melmenfehrdšibu pahrplehšch, pahrsweesch pahr wera sehtu; pehrfons nošpers, Jēsus wesehibu atnešis! Isdilsti kā wezs mehneš, šakalsti kā purwa needra, isdehdi kā wezs mironis! Amen, amen, amen, amen, amen, amen, amen, amen, amen. Augštāis Deews, šahwi Tu patš kļahst.

Peeshime: Šhee wahrdi trihs reises janofkaita uš kļahda dšehreena un tās šlimam jādod šfert.

Atstahstija **P. Tauris**, Pleskawas gubernā.

13. Kad pastahwigi šchagi raun, tad pašcham jaskaita trihs reises no weetas šekošchi wahrdi:

Dees' kas mani peemineja? Waj par labu, waj par ļaunu? Ja par ļaunu, nu tad welns tawos lopus un mehris tawos behrnos! Ja par labu, tad to uš pūšem dalīšim.

Atstahstija **Eda Blau**, Jumurdā.

14. Neegā murgotajam.

Uš šlimneeka kailajām kruhtim jaskaita „Muhšu Tehws debesīs un t. t. lihds wahrdeem „atpesti muhs no ļauna“ un tad jaska: Deews Tehws † Deews Dehls † Deews Šwehtāis Gars † Amen. Trihs reises minetee wahrdi jaatfahrto, tad zelos metees šwehti kļahdu ušdens trauku Tehwa reisi škaitidams un tad to ušdeni dod šlimneekam wairak reises šfert.

Atstahstija **Eiduka mahte**,
Gostinā, Dwinkas aprinkš.

15. Kad traks ūuns eefodis.

Traks ūuns ūrej muti atvehris, riūkli atplehtis un mehli iūkahris. Ko tas ūateek, to tas plehūū. Deewa engelis ūahw trejdewinam atūlehgam: tas ūaūlehds wina muti; tas ūaūlehds wiūas, wiūas wahtis. — Trakums, greeschatees no zela malinas! Deews Tehws ūola ūpehtu, Deews Dehls dod waru, Deews Swehtais Gars palihds pee labuma atgreesūees. Amen.

Is J. Behrsiņa papireem, Jaun-Jelgawā.

16. Trakam zilwekam.

Uū papira jauūrakūta ūekofūi burti:

S.	†	A.	†	T.	†	D.	†	R.	†
A.	†	R.	†	E.	†	P.	†	D.	†
T.	†	E.	†	R.	†	E.	†	T.	†
D.	†	P.	†	E.	†	R.	†	A.	†
R.	†	D.	†	T.	†	A.	†	S.	†

Tad aprakūitais papiriņūū jaūalota trihsūahrtigi trihsūtuhrais un tad jaeleek maiūes reezeenā un jadob ar trakumu ūaūirguūūam zilwekam apehūti, un tā jaturpina iūkatru deenu, kamehr wiņūū paleek weūels.

Schee wahrdi atrasti wezos papiros Ehrglu Zeplischos, ais wezā ehrbeģa greesteem.

17. Dūcherkūtes wahrdi.

I.

Wajaga dabut kaħdu ūehjeju, kaū maūgus ūeen, wiħreeti waj ūeeweeti — waj nu pirmo, waj peħdejo dūimufūūu no mahtes, tad tam wajaga nemt dūihpuru un ūeet to ap ūlino lozekli trejdewinos maūgus. Tam, kam dūcherkūte, kam ūeen, japrāūa: Ko tur ūeen? ūehjejam jaatbild: Dūcherkūti ūeen. Kuram ūeen jaūaka: ūeen, ūeen, kamehr ūaūeen! Un tā uū katra maūga japrāūa, kamehr trihsdewini maūgi ūaūeeti. Tad trihs reiūes janosplaujas un jaūaka: Trihs deenas weūels, trihs neweūels! Un iūkatru waūaru weens maūgis jaraiūa waūā, kamehr wiūus atraiūa.

Atstahstija J. Tomsons, Riga.

18. Dſcherkſtes wahr di.

II.

Kas tew gauſchi ſahp, taſ man par labu. Taſ ko-
ziſch iſchihſt, ta needre brahſſch, taſ juhraſ uhdens ſtaigà
ſchurp un turp un paleef uſ weetas — eekſch Jeſus wahrda.
Deewſ Tehwſ, Deewſ ſwehtaiſ Garſ. Ta ſwehtà Marija,
Deewa mahte, pawehl, ka akmĩnſ noſuhnojeſ, noſtaipijeſ
paleef eekſch weetas, — tà tam ſaulinam buhſ palift eekſch
weetas — eekſch Jeſus wahrda. Deewſ Tehwſ, Deewſ
Dehſ, Deewſ ſwehtaiſ Garſ.

Uſrakſtija **P. Schirons**, Wez-Peebalgà.

• 19. Kad „meeſiſ“ aži graufſch.

Tad nem iſ rijàſ un peedarba ſchkirbam dewinũſ
meeſchu graudũſ un pabaſſti ar ſatra grauda afota galu
ſtimo weetu; tad ſweed graudũſ ugunt un behdſ iſ mahjaſ
ahrà, ſaukdamſ: Ai, ai, meeſchi deg! Ai, ai, meeſchi deg!

No **M. Kahrkliņa**, Dignaja.

20. Meitu wahr di.

Kad jaunaſ meitaſ pirtt eet pehrteeſ, tad jaſaſa:
Deewin, dod man tahdu wihriku: tiſ miſligu kà pirtſ ga-
riſch, kà pirtſ ſlotina, kà leepu lapina, — ne pihpju pihp-
taju, ne ragu ragotaju, ne dalderu mehtataju, ne brandwihna
dſehrajinu!

No **J. Behrſiņa**, Jaun-Jelgawà.

21. „Mahteſ“ ſaitei.

Koſk noluhſt —

Zelũſ paleef,

Ne ar mumſ tà, žilwekeem:

Žilwekſ mirſt, paleef behrni — niſkulĩſchi.

Dod, Deewin, to dodamſ,

Dod manai mahminai —

Dod manai mahminai

Labu, miſku weſelibu.

Amen † Amen † Amen †. — Muſhu Tehwſ u. t. t.

Uſrakſtita no **J. Behrſiņa**, Jaun-Jelgawà.

22. Kad zilvēks ilgi fīrgst un nesin, kas par
wainu.

Tad kahdam jaet uš kapehtu un jaņem semeš no
trim kapeem, no fatra pa šaujai. Uš to meetu, no kuras
semi nem, janomet kas nebuht — ja ne zits, tad dšijas gaba-
liņsch. Seme japahrnes mahjās, jaeeber filtā uhdeni un
jadod, lai šlimais šhini uhdeni maigajas. — Samasgas ja-
islej pee sehtas — diwu meetu starpā un tad jašafa: Lai
ta šlimiba eet pee meeteem!

Ja šlimneeks pehž tam ahtri nenomiršt, tad ahtri at-
wešelošees.

Atstahstija **K. Krewizkis**, Jelgawā.

23. Sobu šahpem.

Sobu šahpe, uguns pluša, šobu tahrpi, melnās hultas,
rošes, wišas plušas! Jēsus wahrda išdilstat kā wezs meh-
neš, šafalsti kā juhras needra, išdilsti kā mironš, Amen.
Augštāis Deews, šahwi tu pats klah! Šehsch ta wahrda
Deewa ta Tehwa, Deewa ta Dehla un Deewa ta šwehtā
Gara! Amen.

Atstahstija **P. Schirons**, Wez-Peebalgā.

24. Gurnu šahpem.

Jesum gurnuš šalaufija,
Krusta koka peenagloja!
Tomehr Jēsus debēšis
Šehsch pee Tehwa godibā . . .

Šahšan, atšahpees! Deewa ta Tehwa, Deewa ta
Dehla, Deewa ta šwehtā Gara. Amen.

No **D. Lapiņa**, Rigā

25. Galwas šahpem.

Tawām galwas šahpem wajag pašust kā koku lapam,
kā rafa no šahles nosuhd, kā lihkiš kapā šatruhd! Šehsch
ta wahrda: Deewa ta Tehwa, Deewa ta Dehla un
Deewa ta šwehtā Gara. Amen.

Atstahstija **A. Silpiņsch**, Weetalwas-Odseenā.

30. II. R o f e s w a h r d i.

Suns ņehnes ne-ehd,
Rehwe uf zelma neņehd;
Melna zuhta tek gar juhu!
Ta roŝi ņaista un eerof ņmiltis.

Peesihme: Schee wahrdi trihs reises jaŝtaita.

No **P. Sama**, Walká.

31. Pret'afins tezeŝchanu.

Muŝu Kungam Jeŝum Kristum bija peežas wahtis;
winam wahtis neŝahpeja un ari nepampa, nebs afins tezeja;
tá lai ŝchim zilwekam afins noŝtahjas, ká tam Kungam
Jeŝum Kristum.

Geŝŝ ta wahrda Deewa ta Tehwa † Deewa ta
Dehla † un Deewa ta ŝwehta Gara. †

Atŝahŝtija **Ede Blau**, Jumurdá.

32. L a u ŝ u m a m.

Lauŝums pret lauŝumu, azi pret azi, ŝobu pret ŝobu,
foku pret roku, kaŝju pret kaŝju, dŝihwibu zeret—dŝihwibu.
—Muŝu Tehws debefis u. t. t. Trihs reises jaŝtaita.

Atŝahŝtija **T. Koers**, Walká.

33. K a u l u ŝ a h p e m.

Tu karŝtá ŝahpe, eŝ tewi beedinu: paŝtara deená tew
buhs ŝahwet, ká taŝ uhdens Jordaná ŝahweja un taŝlaf
netezeja, to eŝ tew pawehlu! Geŝŝ ta wahrda Deewa ta
Tehwa † Deewa ta Dehla † un Deewa ta zeenigá ŝwehta
Gara † Amen †.

Is **A. Lukowska** papireem, Rigá.

34. Spehji fašlimuščam zilwekam.

Mofus sita ar šawu jisli to uhdeni, ta Tu Kungs wišas ščas šahpes mari apturet, šwehtais, šwehtais, trihsweenigais Deews. Amen. — Wišas šahpes! wiši šwehtee engel! wiša debefs draudšiba! Šwehts, šwehts, šwehts ir tas augštis debefs Rehuinšch. Amen. Wišas šahpes. Amen. Šwehtais debefs Kungs Zebaot Amen † Amen † Amen †.

Usrakstijis **A. Šilinsch**, Weetalwas-Odseenā.

35. Daščam nesinamam wainam.

No trijdewinām wainam Deewa ta Tehwa, Deewa ta Dehla un Deewa ta šwehtā Gara. Kas pee ta zilweka, pee ta atmena un pee ta šoka pešitas 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. Deews, Dehls, šwehtais Gars, palihdši man to zilweku glahbt un tās šahpes atnemt. Mans Jesus gahja juhrā, trihs rofes neša rokā: to šlimibas roši eemeta juhrā, wešelo atstahja pee šewis — Marijai. — Marija, Jesus mahte, palihdši manim to zilweku glahbt un tās šlimibas atnemt. Gešč ta wahrda Deewa ta Tehwa, Deewa ta Dehla un Deewa ta šwehtā Gara. Amen.

A. Šilinsch, Weetalwas-Odseenā.

36. Wezam pašlimam — lai ilgaki dšihwotu.

Mi, bagatā Weku-mahte,
Tawas šchauras šamaninas!
Kur tu winu pašchu likši,
Kur tiks wina grabaščinas?

Attauj winam wehl laizinu
Šchāt šemē padšihwot,
Lai wišč redš šawus behrnis
Šeeluš štiprus ušaugam. Amen.

Atstahstija **Ede Blau**, Jumurdā.

37. Kad tšuhŭŭka waj odse zilwekam
eedŭehluŭe.

Tšuhŭŭka, tšuhŭŭka, odse, odse, tu man łodi weenu
reifi, es tew diwas reises, tu man łodi diwas reises, es
tew trihs reises, tu man łodi trihs reises, es tew tšet-
ras reises, tu man tšetras reises, es tew peezeiŭ, tu
man peezeiŭ, es tew ŭeŭŭhi reif, tu man ŭeŭŭhi reif, es tew
ŭeptini reif, tu man ŭeptini reif, es tew aŭtoni
reif, es tew dewini reif: Iesus Kristus łobens aŭaŭs
nekā tawŭ dŭelons. Amen, amen, amen.

No **Edes Blau**, Jumurdā.

38. Kad tšuhŭŭka łopam eedŭehluŭe.

Tšuhŭŭka, atkahuŭes no ŭhi łopa! Tew peeđer
purwi, meŭŭhi, man łauki, tihrumi, tew dŭelons, man łobens.
Amen.

Peŭŭiŭme: Iasŭaita 3 reises.

Uŭrākstija **A. Sankowitsch**, Witebskas gubernā.

39. Tšuhŭŭkas ŭaŭaldeŭŭana i.

Gaidi, bruhte, bruhtgans nahza,
ŭaŭaluŭe, nomiruŭe;
Gaidi, bruhtgans, bruhte nahza,
ŭaŭaluŭe, nomiruŭe,
ŭaŭaliŭ ŭiriŭiŭ,
Łeda gabals.

Dewinas reises iasŭaita.

Is **J. Behrsina** papireem, Jaun-Jelgawā.

40. „Wehja łodes“ ligai.

At Rungŭ Iesus Kristus, palihđŭi man tās wehja
łodes dŭeedinat! — ŭeŭŭŭ ta wahrda Wiŭuwarenā Deewa
dewinas juhdŭes uŭ preeŭŭŭ, dewinas juhdŭes atpaŭaŭ,
wehja łodes noŭt; wehja łodes pagalam! ŭeŭŭŭ ta wahrda
Wiŭuwarenā: Amen † Amen † Amen †.

(Trihs reises iasŭaita.)

Is **D. Lappa** papireem, Rigā.

41. Kà war meita puiši peewilft.

No dušmojees, ko domà? Tawas domas manà
fulitè! Dšels man aplahrt, tehrauds gar manu firdi,
šudrabs uš manas galwas. Lai išschikt!

No **J. Behrsiņa**, Jaun-Jelgawà.

42. Wišweku wainai.

Laimiga ta beena un laimiga ta stunda, kurà muššu
Kungs Jēsus Kristus peedšima. Ta melna špalwà (tahdà
špalwà ir šlimais lops, tahda špalwa wahrdojot jašafa)
dewinas juhdšes šchurp, dewinas juhdšes turp! Paleez
wešels tai wahrdà Jēsus no Nazaretēs. Gešch ta wahrda
Deewa ta Tehwa, Deewa ta Dehla un ta šwehtà Gara
Amen.

Išsteiktee wahrdi ir trihs reišes no weetas jaškaita.

Atstahstija **Andšchs Preede**, Ehrģloš.

43. Leefas faitei.

Melnà gowš (tahda šlimajam lopam ir špalwa, tahda
wahrdojot japeemin) 9 juhdšes uš preešchu, 9 juhdšes atpa-
faš; kas grib dšihwot, tas lai miršt, kas grib mirt, tas lai
dšihwo, lai paleef wešels; štrehlaš, leefas, wišweles, rim-
štatees, ešat ar meeru! Amen. Amen. Amen.

Usrakstija **Skrahbans**, Ehrģļu Podneekos.

44. Sirgu wahrdi.

Aš Kungs, pildi tit pilnu manu sirgu stalli, kà to
mehneši eši pildijis! septindešmit septini mehnešchi un sep-
tindešmit septini atšpihdumi, septindešmit septinas šaules
un septindešmit septini šaules atšpihdumi un septindešmit
šwaigšnes un septindešmit septini šwaigšchnu atšpihdumi—
tee lai manus širgus šargà no wišeem launumeem un
kusch pee^mmana^š širga grib burt tikt, tas lai tahšu nošpihd
un nobahlè kà mehnešis.

Is **J. Behrsiņa** papireem, Jaun-Jelgawà.

45. Kà war kahdu zilweku pee fewis
pecturet.

Jahna nakti esot feenahsis (fisenis) jafaguhsta un tas
esot jafakaltejot un jaberšhot smalks—pulverti un tad šhos
pihschilus peebeht ehdeenam un dot tam zilwekam ehst,
tura mihlestibu gribot eeguht.—Ehdeenu gatawojot jateiz
šchahdi wahrdi: Weeglis kà fisenis, ustizams kà suns un
padewigs kà tahrpinsch.

Ja us wisu muhschu scho zilweku gribot, tad wehl
ari esot jaskaita šchahdi wahrdi: Us muhschibu, us trim
gadeem, us trihs deenam un us trihs azumirkleem!

Atstahstija A. **Preede**, Ehrghos.

46. Kad wihram seewa aisheguše.

Tad kahdà swehtà deenà — pehzpusdeenà — wih-
ram wajaga pee seewas aishbraukt un tur jaurà garà un
preezigà gihmi winam wajaga dseedat:

„Tà kà jaukà wafarinà
Divreij koki noseedeja,
Ai, mikhà, ai, labà,
Atgreesees pee manis wehl!
Ne es slihts, ne tu slihta
Joda mahte, ta wainiga!“

Atstahstija H. **Bikle**, Ehrghos.

47. Kad kahds nepateesi pee teefas
apšuhdsejis.

Teefas deenà teefas istabà esot šekošchi wahrdi
jaskaita:

„Jesus no Nazaretas, Xudu Behniasch, apschelooees
par mani. Slims, slims, tukigs. Weens eenahza, tam ne-
bija leefas, otram nebij mutes, trescham nebij mehles, ze-
turtais bija mehms, un tà wiseem maneem eenaidneekem
buhš palikt pret mani mehmeem! Es wilks, tu jehrs.
Es wilks, tu jehrs. Amen.

Usrakstija J. **Kruhmišch**, Riga.

48. Peena wahrdi — kuhiti skaitami.

Swehtà Mare, atkehdees
Sawà seedu krehslinà,
Manà gomju kuhitinà.
Zaurš Marinas seedu krehslinšch,
Tur peeninšch zauri teš,
Burbulišchus mehtadams.
Es Tew luhdsu, Swehtà Mare,
Dod man weenu burbuliti.
Došchu šawai telitei:
Lai peeninšch zauri teš,
Burbulišchus mehtadams.

Atstahstija **W. Kaschauskis** — Lihwanà, Dwinkas
aprinki.

49. Bišchu apturešchanai, šad winas pro-
jam behg.

Bite, es tewi luhdsu no firdš dibena: nahž manà
dahrsinà, šche ar seedeem eedšihwo. Bišchu mahte, bišchu
mahte, nahž manà dahrsinà, šche ir gulta—mihksti špilwen-
un, tur isdufees.

Peeshime: 9 reišes jašaka amen un pee katra
amen teišchanas jamet krusiš šew preešchà un jateiz:
„Augštaiš Deewš, šahwi Tu pats klah“.

Atstahstija **J. Osols, Sezè.**

50. Rà sagli pee šahdsibas apturet.

Swehtà Marija gahja šalà laukà un winai behrninšch
—Jesulinšch— uš rokas; tad nahža trihs sagli un wini gri-
beja to behrninu nošagt. Marija šauza: Peteri šeen!
Peteri šeen! Peteri šeen! Peters winai atbilbeja: Es
ešmu kehdeš, Deewa šwehtàs rokas; sagli, tew buhs šahwet
kà blukam; šche tew wajaga škaitit wišas šwaigšnes pee
debesim, wišas toku lapas, wišus atmenus uš lauka un wi-
šas šmiltiš juhrmalà, šche tew buhs šahwet un tahtlaf
ne-eet, kamehr es nahku walà laiš! Gešch ta wahrda
Deewa ta Tehwa, † Deewa ta Dehla † Deewa ta zeenigà,
šwehtà Gara † Amen.

Atstahstija **J. Kalnišch, Mogilewà.**

51. Sagļa atlaišanasai.

Peē sagļa peegahjušam wajaga 3 reifes winam fišt pa auši un ņazit: „Ko stahwi tu, sagli, eefš Deewa rokam? E, ar Deewu to Tehwu † Deewu to Dehlu † un Deewu to zeenigu, ņwehtu Garu †. Amen.

Atstahstijis **J. Kalniņsch** Mogiļewā.

52. Moškauštai gowei, ņad wairš lahgā peena nedod.

Gowei ragi; peens un ņulinaš, tās man peeder — ņkaugis — burwis — ragana, — ņahls eefš tawām azim laizigi — mušchigi!

Atstahstija **M. Leepa**, Rigā.

53. Uguns wahrdi, lai ņurnebuht neaišdegtoš.

Peēsihme: Schee wahrdi jaštaita ejot gulet wafarā:

„Ešchutšchi, mana uguntina, ņā pelite midseni! Ne-aun ņahjinas, nezel ņpahrninus! Deewš Tehwš, Deewš Dehls, Deewš ņwehtais Garš. Amen.

Is **E. Janschowskij** papiņeem, Rigā.

54. Ugunsgrēkam.

Muhsu Tehwš debestis, Rungš Deewš Naditajs wišu leetu un bijajams un ņpehzigs, taiņš un ņcheligš. Tu weenigš Rehninšch un labdaritajs, Tu weenigš taiņis. Tu wišwarenais un mušchigais, ņas Iraeli pešti no wiša ņauna un paņargi Tawu daku un ņwehti to †. †. †. Muhsu Tehwš debestis u. t. t.

Fr. Br.

55. Lai dšehrajs wairs nešchupotu.

Ešot jaņem jauna atšlehga, un kad dšehrajs ešot iš-
dšehris lahdas glahšes un kad glahšē wehl palikuščas lahdas
lahšes, tad tās ja-eetezinot atšlehgas špalinā, tad atšlehga
ja-aišlehdš un jaštaita šefošchi wahrdi: — Lai preešch
tewis reibinošchi dšehreeni ir aišlehgti uš wifšem laikeem! —
Bet atšlehgas špalina janoglabā un pate atšlehga jaefweešch
tahdā weetā, kur to newar atrašt. — Pehž šchahda išdari-
juma pamašam šahkot atmešt dšeršchanu un pehdigi nepa-
wišam nebaudot.

Atstahstija **Ede Blau**, Jumurdā.

56. Pirts wahrdi — Lai buhtu wefeliba
un laime.

Rošehrees, iš pirts ahrā nahšdams šafi:

„Perees nu, Laimes-mahmina,

„Selta šlotinu

„Šubraba lapinam!“

Bet preešch pirts išnahšchanas nomasgā lahwu. —
Atfal jašafa:

„Lai buhtu laba weetina, kur Laimai ušfehštees“.

Atstahstija **A. Sunte** — Ehrģos.

57. Kad prušafus (tarkanus) grišb no ištā-
bas išškaušt.

Tad dewinas deenas no weetas trihs reišes deenā
majadšigs šmalkeem behrša šchagareem prušafus nipri pehrt
un pee tam pašcham pehrajam goritees un lunkani ložitees
un štarbā balši dšeedat waj štaitit šefošchu dšeesminu:

„Ejt prušafi, ejt prušafi,

„Kur juhs kurais išnahzat!

„Pa šleegšniti, pa upiti —

„Zits! pee zita šchobelē,

„Ejt prušafi, ejt prušafi,

„Kur juhs kurais išnahzat!“

No **A. Damroses**, Leimanē,
Wez-Peebalgas draudšē.

58. Kad šahk ploštus feet, lai vini nepliht.

Mi, kuhšama, mihtā Laima,
Nolem manim hebra laimi!
Bebriš miht uhdeni,
Došču reiši ataugā —
Ne tas nihtst, ne tas šlihtst,
Sawus behrnus isbero.—

Bebriš taiša stipu ehku
Paščā uhdenš dibenā —
Leez, Laimina, man taišit
Wirš uhdena stipu ploštu:
Lai nepliht, lai negrimst,
Lai pa upi weegli tek.

Fr., Rigā.

59. Plostin'eekeem us plošta uskaphjot, kad
grib wienuo malas wažā laist, lai nepliht
un zilweki nešlihtst, jaškaita šekoščā dšees-
mina.

Dšen, Laimite, lemamo,
Nedšen mani wirpušos,
Ne leelos afmenos!
Tad es tewim šwehtku deenā
Štaistu dšeesmu nobšeedašču
Došču seedu mihtako.

Mušfu Tehwš debefis, šwehtits lai top Tawš
wahršs u. t. t...

Usrakstija J. Kalniņsch, Stukmanē.

60. Laiwineeka wahrdi.

Bebris peld pa juhu,
Bebris breen pa upi,
Bebris eet pa zetu,
Bebris skreen pa meschu.
Wiši bebrī šawus behrnus
Dišhus, stiprus ifaudsē.
—Tā mums buhtu zilweeteem
Sawi behrni jatizina!
Dod, Laimina, zeta wehju,
Dod, Laimina, zeta wehju,
Lai laiwina mudri peld...

Pastahstija kahds wezs tehtinšch, Jekabmeesta.

61. Rà farâ newar noščaut.

Dšelfim dšimu, dšelfim augu,
Dšelfim šawas kašjas ašwu.
Manas meešas, mani kauli,
Tinatees pafulās!
Neleedat neweena lode,
Ne tehrauda šobentinsch!
Deewa dotu zirwi zirtu
Pelekāi akment!
No akmena tautus nehm'!
Smekrēj šawu augumia';
Dšelsa pirti kurinaju
Tehraubina šlaidinam,
Dšelsa slotu šutinaju,
Lai perafi tas puifittis,
Kam tehrauda kaščozits;
Man kaščoka naw!
Man kaščoka naw!
Man kaščoka naw!

Is „Jelgawas Latweeschu Labdr. Beedr. Rakstneezibas Nodaļas Rakstu Kraļjuma II.“

62. Kad otru grib nabadfigu darit.

Bužnakti, kad mehneš nespīhd, ušlahp beesā eglē un
škaiti, peeminedams ta zilvēka wahrdu, šefošču pantu:

Uh, lulu, lulu, lulu, lulu, lulu,
Man rubšišči, man meesišči,
Man apati kumelini;
Tev ausīku šehnalinas!
Uttalilu, utalilu, uttir, au!

Usrakstijis **P. Schirons**, Wez-Peebalgā.

63. Kad otram zilvēkam grib kaħdu kau-
numu darit.

Japanem ola un kautkurā weetā, kur gribi, janofeh-
stas nakti dubļos un jaskaita peezreis septinas reises un
ifkatreis jamin ta wahrds, kuram gribi šahdet:

"At tu tehtit, at tu tehtit!
Ej, ej ratā, šarkans kaktā,
Pus welna istabā,
Wišs welna rižā!
Mašini wabšišči!
Trihs rati kuhē
Tšhetras aušis peedarbā!
Tram, tram, tram!"

Un tad trihs reises švilpt un tad tur olu atstah. . .
Kas pirmais olu pazilas waj aiskahrs, tam šlitti!

Is **Fr. Brihwsemneeka** krahjuma.

64. Lai otram druwa lahgā neaug!

Burwis kaħdas wahrpas weentopus šafeen otra,
tiħrumā un škaita:

Šafeenam gailišam kaħjinas
Ar šarkanu dšihpurinu;
Bilni šarini melnu putniaku;
Trihs deenas šlīms,
Trihs deenas wešels;
Pa durwim eekšā,
Pa logu ahrā.

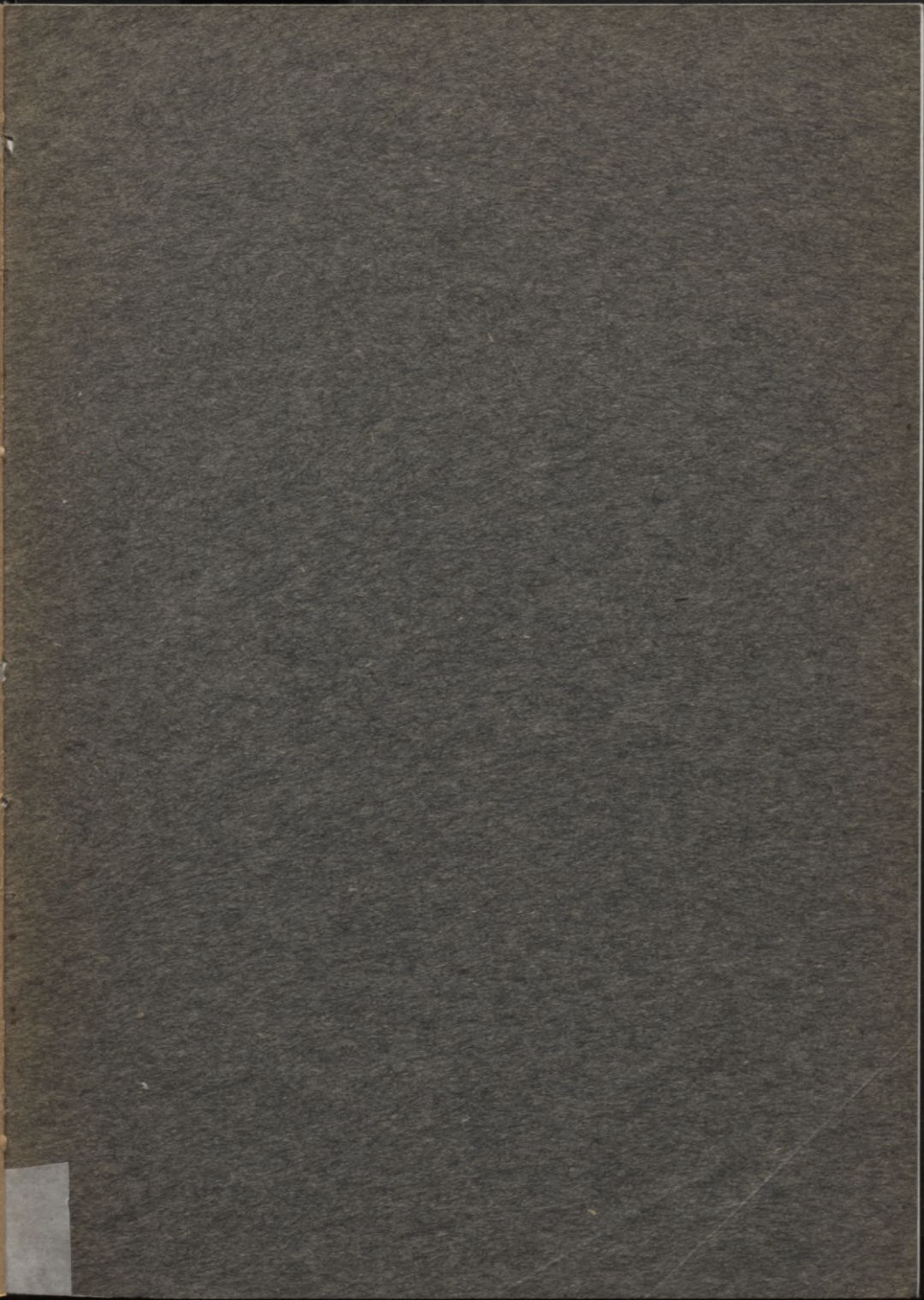
Usrakstijis **Krogsemju Mīkus** — Auseklis.

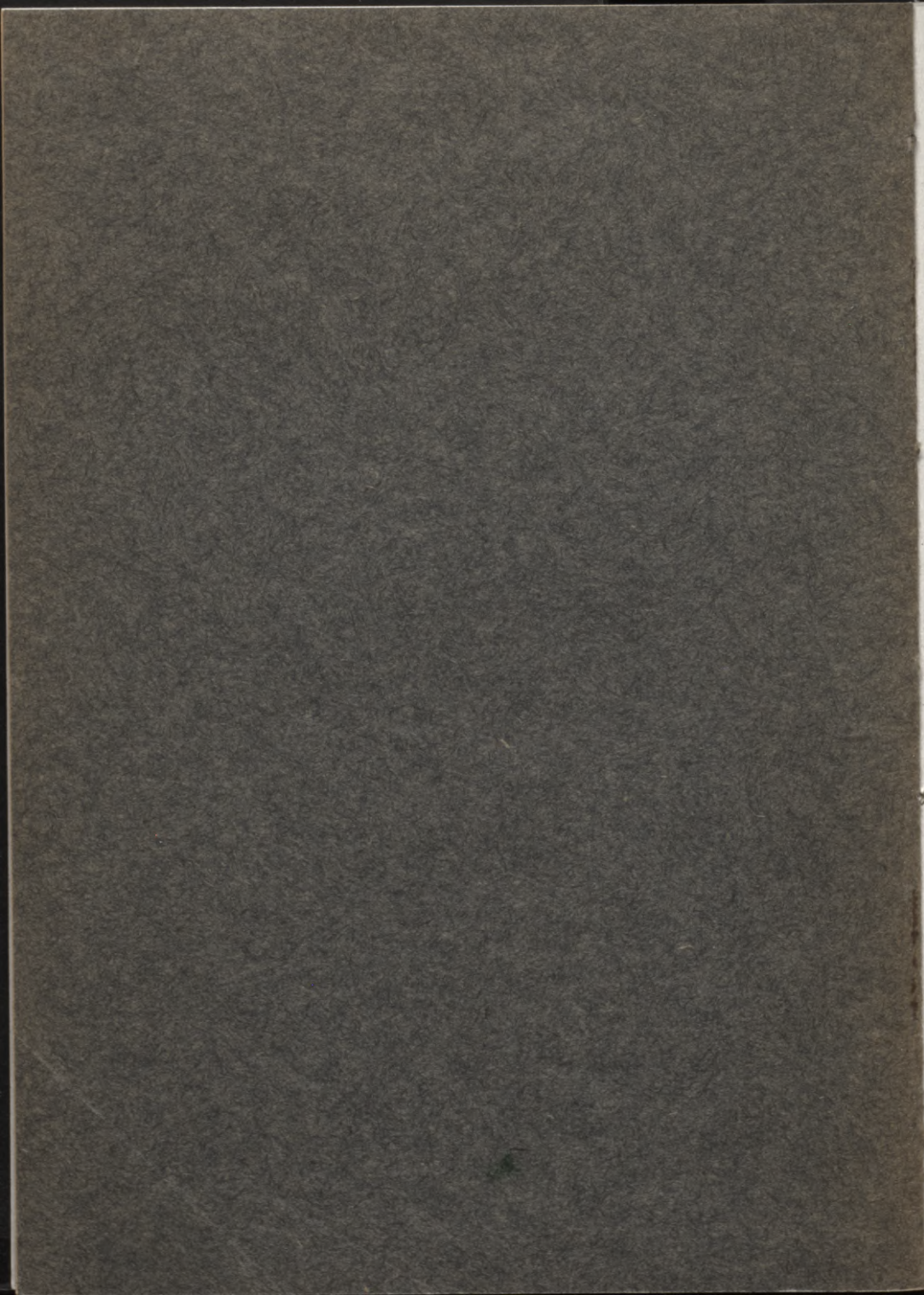
65. Zilwefu war darit gurdenus chahdeem
wahrdeem:

Schamdari,
Tschamdari,
Ko dari,
To dari, mirsti, nesprahgsti,
Pekojees, aistrijees,
Nowahrgsti — drips!

Is Fr. Brihwsemneeka papireem, Rigā.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0308091964

3